

De omzetten van de grootste zorgbedrijven liegen er dan ook niet om. CVS boekte vorig jaar een omzet van 358 miljard dollar, UnitedHealth Group rapporteerde 372 miljard aan inkomsten en Walgreens 148 miljard. Vooral die eerste twee partijen zitten in alle haarvaten van het Amerikaanse zorgstelsel, dat bekendstaat als extreem ondoorzichtig.

ZORGVERZEKERING

Ongeveer de helft van de Amerikaanse bevolking is gedekt voor zorgkosten via een zorgverzekeraar. Die kosten worden over het algemeen door de werkgevers betaald, maar kennen wel relatief hoge eigen risico's. Amerikanen boven de 65 jaar hebben dekking via het overheidsprogramma Medicare, terwijl burgers zonder werk of met een baan die geen zorgverzekering biedt, via Medicaid hun zorg vergoed krijgen. Veel oudere Amerikanen die Medicare hebben, maken gebruik van een zogenoemde Advantage-zorgpolis, verstrekt door commerciële partijen – zoals UnitedHealth Group en CVS. Die polissen kennen een betere dekking voor zorgkosten, maar beperken klanten wel in de keuze voor zorgverleners.

Jarenlang was het aanbieden van dit soort programma's uiterst lucratief, maar onder president Joe Biden is de federale overheid begonnen met het bezuinigen op de dekkingen onder Medicare. Dat doet de overheid onder meer door te onderhandelen over de prijzen van veelgebruikte medicijnen. Als gevolg van een nogal curieus compromis in het Amerikaanse Congres mocht het Medicare-systeem dat jarenlang niet doen, waardoor de overheid torenhoge prijzen betaalde. Daar profiteerden ook de zorgverzekeraars van. Dit gaat nu mondjesmaat veranderen, terwijl het Witte Huis ook een plafond heeft ingesteld op

de prijzen die geneesmiddelenmakers mogen rekenen voor diabetesmedicijn insuline.

BEURSWAARDE GEDECIMEERD

Dat beleid raakt de winstmarges van bedrijven in deze sector en dus ook die van CVS en UnitedHealth Group. UnitedHealth waarschuwde afgelopen zomer dat klanten met een Medicarepolis na de coronapandemie meer gebruikmaken van zorg. Toch is dat niet de enige reden dat de twee bedrijven afgelopen jaren enorme koersdalingen boekten: de beurswaarde van CVS is de afgelopen 2,5 jaar gehalveerd, van 140 miljard dollar naar 70 miljard. Beleggers waarden Walgreens Boots Alliance (WBA), dat in 2015 nog voor ruim 100 miljard dollar verhandeld werd, nu op minder dan 10 miljard.

Naast de lagere vergoedingen van de overheid, is er een ander groot probleem voor de twee: de slechte prestaties van hun fysieke winkels. CVS en WBA zijn de grootste uitbaters van Amerikaanse apotheken. Anders dan in Nederland, zijn die winkels niet alleen plekken om medicijnen op recept af te halen, maar zijn het ook grote drogisterijen. Dat model was altijd lucratief doordat klanten hun wasmiddel en toiletpapier aanschafden tijdens het wachten op hun geneesmiddelen.

De opkomst van onlinedrogisterijen en de extreem goedkope dollar stores zoals Dollar Tree en Dollar General, slaat echter een stevige deuk in de omzet van wat in de retailwereld de voorant van deze winkels genoemd wordt. "De concurrentie van die partijen is intens", stelde analist Brian Tanquilut van zakenbank Jefferies eerder. "We hebben te veel winkels", zo luidt zijn diagnose.

Ondertussen hebben de winkels, vooral in de grote steden, veel last van diefstal. Niet alleen de parfums liggen tegenwoordig

achter slot en grendel, maar ook simpele producten als tandpasta en deodorant. Klanten moeten daarom wachten op medewerkers die de deurtjes van de schappen opendoen.

Ook aan de achterkant – de apotheek – zijn er kopzorgen voor de retailers. Daar is eveneens sprake van concurrentie. Die komt deels van online-apotheken, maar vooral ook van supermarkten: de grotere winkels van Safeway, Costco of Walmart hebben veelal ook een apotheek in de hoek van de winkel.

VERTREK VAN DE BEURS

Al die plagen samen waren te veel voor Rite Aid, dat 2.100 winkels had. Het bedrijf moest een jaar geleden surseance van betaling aanvragen, vertrok van de beurs en is nu in handen van de schuldeisers. Met dank aan de faillissementsprocedure kon Rite Aid op een makkelijke manier van honderden minder winstgevend winkels af, wat betekende dat klanten op zoek moesten naar een nieuwe apotheek. Het concern verwacht dat het met de afgeslankte bedrijfsvoering wel winstgevend kan opereren. Ook CVS en WBA zijn bezig met het sluiten van minder lucratieve locaties. Walgreens Boots Alliance, dat vorig jaar rapporteerde dat zijn winkels een operationele marge van minus 5 procent hadden, kondigde in oktober de sluiting van 1.200 locaties aan. Concurrent CVS besloot in 2021 al dat het tussen 2022 en 2024 900 winkels dicht zou doen.

Naast de grote concurrentie had het faillissement van Rite Aid ook een andere belangrijke oorzaak: de juridische procedures rond de opiatencrisis. Jarenlang kregen Amerikanen zeer zware pijnstillers voorgeschreven, zoals OxyContin en Vicodin. De verkopers verzekerden klanten dat die middelen niet verslavend zouden zijn, maar dat waren zij wel: de

EEN GROOT PROBLEEM VOOR CVS EN WBA: DE SLECHTE PRESTATIES VAN FYSIEKE WINKELS

OVER DE AUTEUR

Lennart Zandbergen is correspondent voor het FD in de VS. Vanuit New York schrijft hij ook voor de VEB over financieel-economische actualiteiten in de Verenigde Staten.

